

فهرست اجمالی مطالب

۱۱	سخن پژوهشگاه
۱۳	پیشگفتار
۱۷	بخش نخست: کلیات
۱۷	فصل اول: کلیاتی درباره تابعیت
۲۲	فصل دوم: ترمینولوژی و مفهوم‌شناسی «تفاوت» و «تبعیض» و گونه‌شناسی تبعیض
۲۹	فصل سوم: تابعیت و جنسیت
۳۳	بخش دوم: همانندی‌ها و برابری‌ها
۳۴	فصل اول: همانندی و تساوی در برخورداری از تابعیت ایران
۴۰	فصل دوم: همانندی و تساوی در خروج از تابعیت ایران و پایان یافتن تابعیت ایرانی
۴۳	بخش سوم: تبعیض جنسیتی درباره فرزندان
۴۴	فصل اول: تابعیت تولدی
۷۳	فصل دوم: تابعیت تبعی (ماده ۹۸۴)
۷۸	فصل سوم: تابعیت رجوعی
۷۹	فصل چهارم: خروج فرزندان از تابعیت ایران
۸۵	بخش چهارم: تبعیض جنسیتی درباره والدین و زوجین
۸۵	فصل اول: تابعیت تحصیلی پدر و مادر
۸۸	فصل دوم: تابعیت تحقیقی
۱۱۳	فصل سوم: تابعیت تبعی (ماده ۹۸۴)
۱۲۱	فصل چهارم: خروج از تابعیت ایران
۱۴۲	سخن پایانی: نتیجه و جمع‌بندی نهایی
۱۴۳	منابع
۱۴۷	از همین نویسنده

فهرست تفصیلی مطالب

۱۱	سخن پژوهشگاه
۱۳	پیشگفتار
۱۷	بخش نخست: کلیات
۱۷	فصل اول: کلیاتی درباره تابعیت
۱۷	مبحث اول: تعریف تابعیت و ارکان آن
۱۷	گفتار نخست: تعریف تابعیت
۱۸	گفتار دوم: ارکان تابعیت
۱۸	بند یک: فرد
۱۹	بند دو: دولت
۱۹	مبحث دوم: انواع تابعیت و راه‌های دارا شدن آن
۱۹	گفتار نخست: تابعیت تولدی (اصلی)
۲۰	گفتار دوم: تابعیت غیر تولدی (اكتسابی) و شاخه‌های فرعی آن
۲۰	بند یک: تابعیت تحصیلی (کسب تابعیت از راه اراده خود شخص)
۲۰	بند دو: تابعیت تبعی (کسب تابعیت از راه کسب تابعیت دیگری)
۲۰	بند سه: تابعیت تحقیقی (کسب تابعیت در نتیجه ازدواج)
۲۱	بند چهار: تابعیت شبه تحقیقی (کسب تابعیت به سبب ازدواج)
۲۱	بند پنج: تابعیت رجوعی
۲۱	بند شش: تابعیت اجباری
۲۱	مبحث سوم: پایان تابعیت و راه‌های پایان یافتن آن
۲۲	فصل دوم: ترمینولوژی و مفهوم‌شناسی «تفاوت» و «تبعیض» و گونه‌شناسی تبعیض
۲۲	مبحث اول: ترمینولوژی و مفهوم‌شناسی «تفاوت» و «تبعیض»
۲۲	گفتار نخست: تفاوت
۲۳	گفتار دوم: تبعیض
۲۴	مبحث دوم: گونه‌شناسی تبعیض به‌طور کلی
۲۴	گفتار نخست: تبعیض روا (عادلانیه) و تبعیض ناروا (ناعادلانه)
۲۴	گفتار دوم: تبعیض مثبت و تبعیض منفی
۲۵	مبحث سوم: گونه‌شناسی تبعیض در قانون تابعیت ایران
۲۶	گفتار نخست: تبعیض سیاسی
۲۷	گفتار دوم: تبعیض جنسیتی و انواع آن

فهرست مطالب □ ۷

بند یک: تفاوت جنسی و تبعیض جنسیتی	۲۷
بند دو: انواع تبعیض جنسیتی	۲۸
فصل سوم: تابعیت و جنسیت	۲۹
مبحث اول: تبیین رابطه تابعیت و جنسیت	۳۰
مبحث دوم: مصادیق تبعیض جنسیتی (به مفهوم عام) در قانون تابعیت در حقوق ایران	۳۱
بخش دوم: همانندی‌ها و برابری‌ها	۳۳
فصل اول: همانندی و تساوی در برخورداری از تابعیت ایران	۳۴
مبحث اول: تابعیت تولدی	۳۴
گفتار نخست: دارا شدن تابعیت تولدی ایران براساس سیستم خاک	۳۵
گفتار دوم: دارا شدن تابعیت تولدی ایران براساس سیستم خون	۳۶
مبحث دوم: تابعیت اکتسابی (غیرتولدی)	۳۶
گفتار نخست: دارا شدن تابعیت تحصیلی ایران	۳۶
گفتار دوم: دارا شدن تابعیت رجوعی ایران	۳۸
گفتار سوم: دارا شدن تابعیت تبعی ایران	۳۹
فصل دوم: همانندی و تساوی در خروج از تابعیت ایران و پایان یافتن تابعیت ایرانی	۴۰
مبحث اول: همانندی در پایان ارادی تابعیت	۴۰
مبحث دوم: همانندی در پایان الحاقی تابعیت	۴۱
بخش سوم: تبعیض جنسیتی درباره فرزندان	۴۳
فصل اول: تابعیت تولدی	۴۴
مبحث اول: نابرابری نسب پدری و مادری در برخورداری فرزندان پدران و مادران ایرانی از تابعیت تولدی ایران	۴۴
گفتار نخست: بررسی وجود تبعیض	۴۶
بند یک: قانون اساسی	۴۶
بند دو: بند ۲ ماده ۹۷۶ قانون مدنی	۴۶
بند سه: ماده واحد مصوب ۱۳۹۸	۵۱
گفتار دوم: راه‌حل و پیشنهاد اصلاحی نهایی	۶۰
بند یک: متن و مفاد پیشنهاد اصلاحی	۶۱
بند دو: تبیین دلایل توجیه‌کننده متن پیشنهادی	۶۲
بند سه: جمع‌بندی و نتیجه نهایی درباره تابعیت فرزندان مادران ایرانی	۶۶
گفتار سوم: حقوق تطبیقی	۶۸

- مبحث دوم: نابرابری نسب پدری و مادری در برخورداری فرزندان پدران و مادران
 خارجی از تابعیت تولدی ایران ۷۰
 گفتار نخست: تولد فرزند و تولد یکی از پدر یا مادر او در ایران (برابری نسب پدری
 و مادری) ۷۰
 فصل دوم: تابعیت تبعی (ماده ۹۸۴) ۷۳
 مبحث اول: تبیین ۷۴
 مبحث دوم: انتقاد و پیشنهاد اصلاحی ۷۶
 فصل سوم: تابعیت رجوعی ۷۸
 فصل چهارم: خروج فرزندان از تابعیت ایران ۷۹
 مبحث اول: ردّ تابعیت تولدی فرزندان (ماده ۹۷۷ قانون مدنی) ۷۹
 مبحث دوم: ردّ تابعیت تبعی فرزندان (ماده ۹۸۴ قانون مدنی) ۸۱
 مبحث سوم: سلب الحاقی تابعیت فرزندان به دنبال ترک تابعیت پدر یا مادر ۸۲
 گفتار نخست: سلب الحاقی تابعیت فرزندان پدران ایرانی ۸۳
 گفتار دوم: سلب الحاقی تابعیت فرزندان مادران ایرانی ۸۳
بخش چهارم: تبعیض جنسیتی درباره والدین و زوجین ۸۵
 فصل اول: تابعیت تحصیلی پدر و مادر ۸۵
 مبحث اول: معافیت از شرط اقامت ۸۵
 مبحث دوم: آثار خانوادگی تحصیل تابعیت (تابعیت تبعی دیگر اعضای خانواده) ۸۷
 فصل دوم: تابعیت تحقیقی ۸۸
 مبحث اول: بررسی ماهیت تبعیض (تبعیض جنسیتی یا غیرجنسیتی؟) ۸۹
 گفتار نخست: دیدگاه سنتی (اصل وحدت تابعیت زوجین) ۹۰
 بند یک: تبیین ۹۰
 بند دو: نقد دیدگاه سنتی ۹۲
 گفتار دوم: دیدگاه مدرن (نظریه استقلال تابعیت زن) ۹۴
 بند یک: تبیین ۹۴
 بند دو: نقد دیدگاه مدرن ۹۹
 گفتار سوم: نتیجه و جمع‌بندی: دیدگاه میانه (استقلال نسبی) ۱۰۲
 مبحث دوم: تابعیت تحقیقی در حقوق ایران (تأثیر ازدواج بر برخوردار شدن هریک از
 زوجین از تابعیت ایران) ۱۰۳
 گفتار نخست: تبیین ۱۰۳
 بند یک: تبعیض سیاسی ۱۰۴
 بند دو: تبعیض جنسیتی ۱۰۵

فهرست مطالب □ ۹

- گفتار دوم: تدلیل ۱۰۶
- گفتار سوم: گزینه‌های اصلاحی پیش رو ۱۰۷
- بند یک: گزینه نخست؛ پذیرش مطلق اعطای تابعیت تحقیقی ۱۰۸
- بند دو: گزینه دوم؛ عدم‌پذیرش مطلق تابعیت تحقیقی ۱۰۹
- بند سه: گزینه راجح ۱۰۹
- مبحث سوم: نتیجه نهایی و پیشنهاد ۱۱۰
- فصل سوم: تابعیت تبعی (ماده ۹۸۴) ۱۱۳
- مبحث اول: دیدگاه‌ها ۱۱۳
- گفتار نخست: دیدگاه تأثیر کسب تابعیت هریک از زوجین بر تابعیت دیگری و پذیرش تابعیت تبعی ۱۱۳
- گفتار دوم: دیدگاه عدم‌تأثیر و عدم‌پذیرش تابعیت تبعی و دلایل آن‌ها ۱۱۳
- بند یک: استقلال تابعیت هریک از زوجین ۱۱۴
- بند دو: تساوی حقوقی زن و مرد ۱۱۴
- مبحث دوم: در حقوق ایران ۱۱۵
- گفتار نخست: تبعیض جنسیتی و تدلیل و توجیه آن ۱۱۶
- بند یک: بلاموضوع بودن تابعیت تبعی شوهر ۱۱۶
- بند دو: سیاست وحدت تابعیت کانون خانواده ۱۱۷
- بند سه: دلیل و توجیه ترکیبی ۱۱۸
- گفتار دوم: جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی اصلاحی ۱۱۹
- فصل چهارم: خروج از تابعیت ایران ۱۲۱
- مبحث اول: ردّ تابعیت زوجین ۱۲۱
- گفتار نخست: اصلاح نخست، با فرض پذیرش تابعیت تبعی برای شوهر ۱۲۲
- گفتار دوم: اصلاح دوم، با فرض نفی تابعیت تبعی برای زن ۱۲۲
- مبحث دوم: ترک تابعیت ۱۲۲
- گفتار نخست: تبیین کلی ۱۲۳
- گفتار دوم: موارد تبعیض ۱۲۴
- بند یک: تبعیض میان زن و شوهر از نظر شرط نداشتن همسر ۱۲۴
- بند دو: تبعیض میان مادر و پدر از نظر شرط نداشتن فرزند ۱۲۹
- مبحث سوم: سلب تحقیقی و شبه‌تحقیقی تابعیت (تفاوت زن و شوهر در سلب تحقیقی و شبه‌تحقیقی تابعیت ایران) ۱۳۱
- گفتار نخست: تبیین ۱۳۲
- بند یک: سلب تحقیقی تابعیت ۱۳۲
- بند دو: سلب شبه‌تحقیقی تابعیت ۱۳۳

۱۰ □ تابعیت و جنسیت

- گفتار دوم: توجیه ۱۳۳
- گفتار سوم: نقد ۱۳۶
- بند یک: مخالفت با حق بقا بر تابعیت و اصل ممنوعیت سلب تابعیت ناخواسته ۱۳۶
- بند دو: ناهمانندی بلاوجه زن و مرد در سلب تابعیت ۱۳۷
- گفتار چهارم: پیشنهاد اصلاحی ۱۳۸
- مبحث چهارم: سلب الحاقی تابعیت ۱۳۹
- گفتار نخست: تبیین ۱۳۹
- گفتار دوم: انتقاد و پیشنهاد ۱۴۱
- سخن پایانی: نتیجه و جمع‌بندی نهایی ۱۴۲
- منابع ۱۴۳
- از همین نویسنده ۱۴۷